MACHAKOS UNIVERSITY

University Examinations 2020/2021

SCHOOL OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

SUPPLEMENTARY EXAM

AKS 301: KISWAHILI STRUCTURE

Tarehe: **Muda:**

Maagizo: Jibu <u>Swali la Kwanza</u> na Mengine Mawili.

1. (a) Maneno ya kigeni (kukopwa) huchukua miundo tofauti na ya Kiswahili asilia. Fafanua sababu nne zinazochangia hali hii. (Alama 10)

(b) Taja sababu tatu zinazofanya wataalamu wa lugha ya kutokubaliana kuhusu idadi ya fonimu za Kiswahili. (Alama 6)

(c) Kwa kutoa mifano eleza kanuni nne zinazotawala mfuatano wa konsonanti za Kiswahili (Alama 8)

(d) Fafanua dhana zifuatazo: (Alama 8)

(i) Ughuna wa sauti

(ii) Ung'ongo wa sauti

(iii) Vichangamano

(i) Tofautisha viwakilishi

(ii) na viambishi

2. Kwa kuzingatia kigezo cha utamkaji ainisha konsonanti za Kiswahili. (Alama 20)

3. Kwa kutoa mifano, jadili mikondo mitano ya kifonolojia inayodhihirika katika lugha ya Kiswahili sanifu. (Alama 20)

4. Kwa kuzingatiza kigezo cha maumbo ainisha maneno ya Kiswahili katika makundi yoyote matano. (Alama 20)

5. Eleza aina tatu ya vitenzi vya Kiswahili. (Alama 6)

(b)Eleza udhaifu unaohusishwa na uainishwaji wa ngeli za nomino kwa kutumia kigezo cha kimofolojia. (Alama 14)